

MORAŠICKÝ OBČASNÍK

obcí Morašice, Říkovice, Lažany a Višňáry

číslo 72 rok 2021

„Na sever od Říkovic (1 km) při silnici od Litomyšle k Morašicům leží dědinka Višňáry, součást místní obce Říkovice. Má 6 čísel, obyvatel 39 vesměs národnosti československé; církve římskokatolické 34, českobratr. evang. 5. Živí se rolnictvím. Stanice dráhy, telegraf a telefon v Litomyšli (3.5 km), pošta v Morašicích. Vzdělání lidu: obecná škola jednotřídní, místní osvětová komise a veřejná obecní knihovna jsou v Říkovicích.“

Čerpáno z knihy Kolébkou Loučné – domovovědný nástin okresu litomyšlského, napsal Jos. Karel – 1929; vydáno z usnesení Vlastivědného odboru čes. učitelstva okresu litomyšlského; nákladem vlastním; tiskl Josef Dostál v Litomyšli.

INFORMACE K POPLATKŮM LIKO A ZA PSA NA ROK 2021

Splatnost poplatků je k 31. 3. Poplatek za prvního psa je **60,- Kč** a za každého dalšího psa je **100,- Kč**. Za odvoz komunálního odpadu ve výši **520,- Kč/osobu** nebo za objekt.

Platby lze provádět v hotovosti na obecním úřadě v úředních hodinách, nebo lze uhradit bezhotovostně na účet obce č. 5321591/0100 s variabilním symbolem, který se skládá ze tří kombinací čísel.

- za psa: **1341 + 01** (Morašice), **02** (Lažany), **03** (Říkovice) a **04** (Višňáry) + číslo popisné XXX; pokud nemáte číslo popisné trojmístné, doplňte před čp. 0, např. 134101135

- za odpady: **1340 + 01** (Morašice), **02** (Lažany), **03** (Říkovice) a **04** (Višňáry) + číslo popisné XXX; např. u čp. 12 je to 134003012

Pokud budete provádět úhradu za odvoz odpadu a úhradu za psa převodním příkazem, proved'te každou platbu zvlášť se správným variabilním symbolem, abychom si mohli správně platby přiřadit.

MÁME NOVÉ HASIČSKÉ AUTO

Pro potřeby dobrovolných hasičů obou našich sborů byl pořízen nový dopravní Ford Transit 4x4. Vozidlo bylo pořízeno za příspěvní dotací z Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru a Pardubického kraje. Vozidlo je vybaveno potřebnou moderní technologií a bude sloužit zejména k přepravě hasičů. Je určeno i k přepravě osob a materiálu při nouzových situacích, k přepravě SDH na soutěže a pro další potřeby hasičů, ale i obce.

OMLUVA

V článku Paměti a vzpomínky na činnost myslivců v Morašicích v předchozím čísle občasníku došlo z naší strany k zásadní chybě při přepisu z ručně psaného podkladu. Chybně jsme uvedli, že honitbu spravoval „příšerný“ hajný. Hajný nebyl příšerný, ale příšežný – měl složenou přísahu. Za tuto chybu se velmi omlouváme.

NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Z důvodu legislativních změn musely být předělány webové stránky naší obce www.morasice.cz. Najdete tu např. nové fotky z letošní zimy. Doufáme, že se Vám nový vzhled stránek bude líbit. Pokud byste měli návrhy na vylepšení, nějaké příspěvky nebo pěkné fotky (třeba i historické) k zveřejnění, kontaktujte nás na e-mailové adrese pokladna@morasice.cz.

SČÍTÁNÍ OBYVATEL

Sčítání lidu, domů a bytů proběhne v letošním roce, rozhodným datem je půlnoc z pátku 26. 3. na sobotu 27. 3. Přednostně by sčítání mělo proběhnout online, pokud by někdo neměl možnost takto učinit, bude možnost vyplnit písemně formulář v listinné podobě doručený sčítacím komisařem. Přesné pokyny a sčítací komisaře pro naše obce naleznete na stránkách naší obce a na vývěskách ve všech našich obcích.

UKLIĐME ČESKO

Celonárodní úklidový den je stanoven na 27. 3. V dnešní nelehké době se bohužel hromadné akce nemohou konat. Odpadků kolem silnic je ale stále dost. Pořád se najdou lidé, kteří odhodí plechovku, PET láhev, obal od čokolády do přírody a je jim jedno, že znečišťují naše okolí. Pokud Vám není nepořádek v přírodě lhostejný, tak během Vaší procházky naším katastrem můžete pomoci s úklidem. Pytle na odpad jsou k využití na obci v úřední hodiny nebo v Říkovicích u Pavlíně Jarešové. Na rozdělení tras se domluvíme.

POHLED DO HISTORIE HASIČŮ Z MORAŠIC

Hasič nebo požárník? Je úplně jedno jak se jim říká. Vždy je to parta lidí, kteří pomáhají jiným v těžkých situacích, jako jsou například požáry či povodně.

Velké množství požárů v Morašicích vyvrcholilo 3. 11. 1880 v čp. 41 paní M. Fikejzové. Tato událost vedla k založení hasičského spolku v Morašicích. Tehdy představenstvo obce vyhovělo vůli obyvatel a založilo 12. 2. 1881 Dobrovolný hasičský spolek, který v různých obměnách letos slaví 140 let trvání. Spolek v době ustanovení měl 54 členů, z toho 38 činných a 16 členů přispívajících. S požáry se bojovalo s ručními hasebními prostředky, později motorovou stříkačkou THZ Stratflek Vysoké Mýto. V roce 1965 byla nahrazena novou stříkačkou PPS – 12. Hasičská zbrojnice v té době byla v čp. 29 v Morašicích. Sloužila jako garáž pro stříkačku, jako sklad hadic a hasičského nářadí. V roce 1972 obdrželi požárníci automobil RNAS16 (Erena) s čerpadlem o výkonu 1600 litrů/min. Auto sloužilo k přepravě osmi osob, stříkačky PPS12 a hadic. Tato sestava byla pohotovější a rychlejší v případě zásahu. Problém vznikl s garážováním, neboť stávající prostory byly malé. Tuto situaci pomohlo vyřešit místní JZD, které zapůjčilo stodolu v čp. 15. Postupem času nároky na požárníky a na techniku stouply. Tehdy Svaz požární ochrany získal možnost mít cisternový automobil, ale problém byl opět s garážováním. A proto

Oslavy 100 let založení Hasičského sboru Morašice, 1981

Okrsková soutěž Horky, 1980

v roce 1981-1982 v akci „Z“ za pomoci MNV, JZD a brigádníků byla postavena požární zbrojnice na mechanizačním středisku JZD. V roce 1982 byla do ní pořízena úplně nová autocisterna Š 706 RTH CAS 25 s nádrží 3,5 tis. litrů. Z požární jednotky se stala jednotka výjezdová do okolních obcí k požárům či povodním. Dá se říci, že tato výjezdová jednotka funguje dodnes. Hasiči se rovněž účastní okrskových soutěží družstev, a to okrsku Morašice.

Z preventivní činnosti se v současnosti provádí požární dozor při tanečních zábavách. Dříve to bývala vizuální kontrola komínů a elektroinstalace. Každý rok se tímto způsobem prohledlo 30 % domů v obci. V současné době tuto činnost provádějí odborné firmy k tomuto účelu způsobilé. Sbor dobrovolných hasičů se podílel na úklidu obce a v neposlední řadě na výstavbě Mateřské školy v Morašicích. Sběr železa v obci se stal každoroční jarní činností. Z kulturních a společenských akcí to je účast na dětském dni, pořádání tanečních zábav či plesů. Významnou akcí bylo uspořádání oslav 100 let založení Sboru požární ochrany v Morašicích. Slavnost se konala v červenci 1981 na hřišti v Morašicích. Za dva dny navštívilo 450 lidí 2 taneční zábavy a ukázkou požární techniky. Slavnostní průvod s hudbou prošel obcí za účasti asi 100 požárníků ve stejnokrojích i z okolních obcí. Z nastřádaných peněz za sběr železného šrotu nebo z tanečních zábav bylo pořádáno několik autobusových zájezdů hasičů včetně rodinných příslušníků po Čechách i Moravě.

V současné době má Sbor dobrovolných hasičů v Morašicích 29 členů.

Do příspěvku byly použity zápisy valných hromad Hasičského spolku a dále bylo čerpáno ze zápisů výročních členských schůzí hasičů.

Ladislav Hájek

Nové požární auto před novou garáží, 1982

PŘEHLED POŽÁRŮ V OBCI MORAŠICE

V letech 1842 - 1843 dolehla na obec velká neštěstí, neboť brzy po sobě vznikly požáry, jejichž původ se nepodařilo vypátrat. Bylo domněnkou, že ohně byly založeny, protože došlo k odcizení velkého množství zboží.

r. 1842 - dne 22. 5. v noci lehla popelem Fara čp. 1 a Rychta čp. 47, čp. 49 a čp. 50
- dne 20. 8. vyhořely čp. 24, čp. 23, čp. 22, čp. 21 čp. 20, čp. 19, čp. 4 a čp. 5
- tyto ohně byly nejhorší, protože shořela veškerá úroda svezaná do stodol

r. 1843 - dne 2. 4. vyhořela stodola čp. 7 a čp. 8, čp. 9, čp. 10, čp. 11, čp. 12 a čp. 13
- dne 7. 4. vyhořel statek čp. 3
a dne 4. 7. vyhořelo čp. 25

r. 1880 - dne 3. 11. vyhořel statek čp. 41 paní Marie Fikejzové

r. 1908 - dne 30. 3. vyhořela stodola čp. 62

r. 1910 - dne 14. 2. vyhořela Hájenska patřící k Rychtě a 20. 3. vyhořelo stavení čp. 64

r. 1929 - dne 15. 4. shořel stoh slámy, asi 78 velkých povozů náležících k Rychtě v Morašicích

r. 1953 - dne 23. 1. vypukl požár v čp. 43

r. 1954 - dne 27. 2. vypukl požár v čp. 47

r. 1956 - dne 3. 11. shořel stoh Jana Dočkala, který stál za obcí Morašice

r. 1957 - dne 28. 6. shořely dvě fůry sena tažené traktorem

r. 1960 - dne 15. 11. vznikl požár stohu JZD Morašice, který byl nedaleko kravína

r. 1973 - dne 11. 7. blesk zapálil stavení čp. 63

r. 2005 - dne 30. 4. hořelo v čp. 64

r. 2018 - dne 13. 10. vznikl požár v čp. 154 v blízkosti čp. 40

Data byla použita z Pamětní knihy SDH Morašice

Ladislav Hájek

FARA MORAŠICE

Milí přátelé, možná se ptáte, jak to nyní vypadá na faře? Už je to tam hotové?

Do současné doby se nám podařilo úspěšně dokončit stavební práce. Jsou instalovaná světla, je nastěhován a smontován nábytek. Ochotné farnice i farníci uklidili nepořádek a umyli, co bylo třeba. Do skříní se vyrovnalo nové nádobí. Topení je také v provozu a tím pádem teče i teplá voda. Prostě je na faře příjemně. Krásné a přívětivé prostředí, které přicházejícího mile přivítá.

Zdálo by se být už hotovo, ale ještě drobné věci scházejí. Musíme ještě vybudovat hromosvod, dále namontovat a zrestaurovat skříně a další nábytek, který jsme na faře zachovali z období před opravou. Usilujeme o obnovu malby jedné secesně vymalované místnosti, ale situace zatím tomu moc nepřeje. Domlouvali jsme s restaurátorskou školou možnost zapojení studentů v rámci brigády, ale studenti zatím do školy nemohou. Zbývá ještě do sálu pořídit dataprojektor a plátno, aby se mohlo promítat. Dále je třeba nainstalovat drobné dovybavení toalet a pověsit obrazy a drobnou výzdobu atd. Chci velmi poděkovat všem, kdo se na rekonstrukci fary jakýmkoli způsobem podíleli.

Chystali jsme se v rámci oslav sv. Josefa (19. 3.), kterému bude zasvěcena kaple na faře, že by faru po opravě posvětil 20. 3. pan biskup Josef Kajnek, ale pandemická situace i toto zhatila. Proto jsme naplánovali nový termín na poslední víkend v červnu před morašickou poutní slavností sv. Petra a Pavla.

Nyní je fara, vlastně Komunitní centrum Přátelství (KC Přátelství) již skoro provozuschopné a mnozí se těší, že si ho budete moci nejen prohlédnout, ale třeba i využít k nějaké rodinné či společenské události (pan starosta se zmínil, že by zde rád uspořádal vítání občánků). Ano, k tomu také KC Přátelství má sloužit. Ne jenom pro farnost či farníky, ale pro všechny lidi dobré vůle z Morašic a okolí. V projektu jsme počítali, že se bude KC Přátelství využívat pro mnoho různých aktivit. Od setkávání farníků, v zimních měsících ke konání bohoslužeb v kapli, přes různá setkání a besedy obyvatel, využívala by jej i obec pro své akce, dále by jej využívala Farní charita Litomyšl pro různé besedy pro veřejnost, pro sociální poradenství a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Dále jsme přizvali k užívání prostor také skauty a Diecézní centrum života mládeže. Rádi bychom využili tyto pěkné prostory pro různá setkání dětí, mládeže i rodin z litomyšlské farnosti.

Je toho jistě ještě mnoho dalšího a byli bychom rádi, kdyby fara mohla žít mnoha radostnými událostmi a dávat prostor pro vytváření nových přátelství a předcházet nějakým vyloučením ze společnosti. Můžeme vnímat právě v těchto dnech, kdy je velmi omezena možnost setkávání, jak nám druzí chybí a jak je důležité se společně scházet a navzájem se povzbuzovat a radovat se. Chystáme se udělat opět den otevřených dveří, abyste se mohli do prostor nového KC Přátelství podívat. Jestli budete mít zájem o možnost pořádání nějaké rodinné či jiné oslavy, tak se bude možné jistě domluvit. Připravujeme k tomu rezervační systém.

Všechny Vás moc zdravím a přeji požehnané prožití Velikonoc.

Zdeněk Mach

PLETENÍ POMLÁZEK

Ani letos nám doba nedopřeje sejít se k tradičnímu pletení pomlázek u kostela v Morašicích. Rádi bychom zopakovali alespoň náhradu, jako jsme to provedli minulý rok. Proto na Bílou sobotu 3. 4. po obědě necháme u kostela k rozebrání napletené metly a také proťu pro ty, kdo by si chtěli uplést sami. Všem Vám přejeme požehnané Velikonoc a těšíme se, že se příští rok ve zdraví sejdem k pletení opět u kostela.

Za MO KDU-ČSL Morašice Dvořákoví

DĚKUJEME ZA POMOC V LETOŠNÍ TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRCE

Letošní tříkrálová sbírka je za námi. Jako mnoho věcí a událostí se přesunula do online prostoru, ale velkým dílem se na ní podílely především takzvané „tříkrálové pobočky“ – úřady, farnosti, firmy, lékárny, obchody nebo i jednotlivci. Bez ochoty a vstřícnosti jednotlivých majitelů či zaměstnanců bychom se letos neobešli! Všem **VÁM** patří velký dík za to, že jste nás v tom letos nenechali a pomohli nám nastřádat moc hezkou částku.

V našem tříkrálovém „rajónu“ (Litomyšl a okolní obce) jsme společnými silami vybrali **353 451 Kč**, které poputují především na **provoz Domácí hospicové péče na Litomyšlsku**, dále na podporu rodin s dětmi v nepříznivé situaci k zajištění školních a kompenzačních pomůcek či k spolufinancování lyžařských výcviků a letních táborů. Ve vašich obcích se vybralo na tuto dobu krásných **20 227 Kč**.

Do konce dubna je stále možné přispět do **ONLINE pokladničky** přes www.trikralovasbirka.cz. Po zadání variabilního symbolu 77705014 (ten je důležitý při platbě bankovním převodem) nebo PSČ 57001 a vybrání Farní charity Litomyšl máte jistotu, že váš příspěvek využijeme právě my.

Příští rok na viděnou opět s našimi koledníky u Vašich dveří!

Veronika Peterková, Farní charita Litomyšl

ZPRÁVY ZE ŠKOLKY

Bojíte se? Jste unavení? V situaci, v níž se nyní nacházíme, se není čemu divit. Bojíme se nemoci, máme strach o své blízké, jsme unaveni z neustálých změn společenských pravidel, z chaosu v naší zemi. To našťástí u nás ve školce mezi dětmi neplatí. Děti se pořád bojí jenom strašidel a čertů. Svědčí o tom počet přítomných dětí, kdy ze 43 chybí 3, 4. Děti jsou stále nabity energií, mají elán na rozdávání. Občas zlobí, perou se, hádají se a křičí, ale jsou šťastné, hlavně zdravé a je jim s kamarády dobře. A to nás dospělě těší a dodává nám energii.

Společně prožíváme radost a legraci:

1. Děti si povídají o čertech...

Učitelka: *Děti a ještě pozor na klekání. Ty taky chodí večer. Dříve zvoneček na vsi cinkáním ohlašoval klekání, a to všichni spěchali domů, aby se nepotkali s klekáncí.*

Honzík: *A paní učitelko, jak vypadala ta klekáníce?*

2. Děti nesou učitelce dřevěný dort s čísly 2 a 4, aby si „sfoukla“ svíčky...

Učitelka: *Jé paní školnice, podívejte, mám dort a je mi jen 24 let.*

Honzík: *A paní učitelko kolik je Vám vlastně roků?*

Učitelka: *Jako paní školnici, dohromady je nám 120.*

Honzík dumá a pak rozvážně: *No tak to jste už pěkně... VELKÝ...*

3. Při cvičení...

Učitelka: *Děti a teď půjdeme potichu jako myšky.*

Anetka: *Nebo jako pohroma, paní učitelko.*

Bohužel v této době nemůžeme jezdit na plavání, do kina, do divadla. Samotná cesta autobusem je rizikem. Mrzí nás, že nemůžeme připravit tradiční školkové akce pro děti a rodiče, které jsme si vždy všichni užili. O to víc se snažíme nabízet dětem zábavné činnosti, více oblíbených pohybových aktivit. Letos máme zapsáno 43 dětí, k zápisu do základní školy půjde 17 předškoláků. **Zápis k předškolnímu vzdělávání bude v naší mateřské škole 12. 5. 2021 od 13 do 16 hodin.** Forma zápisu bude oznámena dle aktuální situace v průběhu dubna na stránkách mateřské školy www.msmorasice.cz.

Závěrem přeji všem hodně zdraví a aspoň trochu energie a bezstarostnosti, jako mají děti. Doufejme, že se brzy vrátíme k normálnímu, obyčejnému životu.

Miloslava Benešová, ředitelka

PRO SPECIÁLNÍ ŠKOLY SE VYBRALO VÍCE NEŽ 200 TISÍC KORUN!

Ačkoliv se celý program loňského ročníku festivalu Hudba pomáhá musel kvůli současné situaci smršknout do jednoho večerního pořadu, organizátoři dokázali svým vysíláním potěšit velké množství sledujících. Pro speciální školy v Litomyšli, Poličce a Vysokém Mýtě, kterým byl výtěžek tentokrát určený, se navíc podařilo vybrat krásných **216 541 Kč**.

Čtrnáctý ročník festivalu, který proběhl ve formě večerního pořadu, diváky zavedl do mlýna v obci Horky, kde pořadatelé vytvořili malou hudební domácnost. Celým vysíláním se nesly nejen vánoční písně v podání kapely Parkoviště pro velbloudy a smyčcového tria, u stolu se sešly některé z dříve podpořených rodin, kuchyni provoněly vanilkové rohlíčky paní Vladky Jokešové a pořad doprovodilo také vyprávění českého herce Jaroslava Duška.

„V součtu všech našich streamovacích kanálů měl náš večerní pořad v době Vánoc přes 35 000 zhlédnutí. S nadsázkou lze tedy říci, že loňský ročník vidělo více lidí než předchozích třináct ročníků dohromady.

Máme z toho obrovskou radost a je vidět, že covid s sebou kromě nepříjemností nese i krásné paradoxy,“ řekl ředitel festivalu Karel Telecký.

Celý čtrnáctý ročník provázal motiv vanilkových rohlíčků, který lákal ke společnému pečení cukroví. Příznivci festivalu mohli speciální školy podpořit třeba nákupem zástěr a ponožek „srdcožek“ v novém eshopu, ale také zasláním peněz na transparentní účet, zakoupením symbolické vstupenky nebo vhozením příspěvku do tradičních kasiček.

„Speciální školy podpořilo větší množství drobných dárců. Je to patrné ze struktury příspěvků a mě osobně to naplňuje optimismem. Na světě totiž není tak zle, jak je to všude kolem prezentováno. Zároveň bych chtěl jménem organizátorů všem poděkovat. Výtěžek i ohromná sledovanost jsou pro nás velkým darem. Je krásné a důležité zjistit, že k dobrým skutkům a kultuře se lidé obrací i v horších dobách ještě intenzivněji,“ dodal s úsměvem Karel Telecký.

Barbora Košnarová,
tisková mluvčí benefičního festivalu Hudba pomáhá

ZAPOMENUTÉ OVOCE?

Solanka

V předchozím díle tohoto seriálu o starém ovoci jsme si připomněli Strůmk, mimořádně houževnaté, takřka nezničitelné jablko. V této části přichází opět řada na hrušky, a to na původní českou letní odrůdu, která se proslavila i za našimi hranicemi.

Její jméno, Solanka, nemá nic společného s vodným roztokem soli. Odkazuje na obec Solany nedaleko Libochovic v severozápadních Čechách, kde tato odrůda vznikla před více než 200 lety. Od té doby se pěstovala především v oblasti svého vzniku a po celém našem území se začala rozšiřovat až počátkem 20. století. Ovšem ještě před tím se stihla proslavit u našich západních sousedů, neboť platila za vývozní hrušku nejvyšší kategorie a většina naší produkce putovala po Labi do Německa, aby se po ní na berlínských trzích jen zaprášilo.

Proč se zrovna Solanka stala tak cenným vývozním artiklem? Tím hlavním důvodem je její způsobilost k dopravě, protože ji lze v tvrdém a nezralém stavu sklídit, aby dlouhou cestu přečkala bez úhony. To je vlastnost u letní hrušky neobvyklá navíc ve spojení s poměrně velkou velikostí plodů a příjemným vzhledem i chutí. Je to tedy ideální hruška na export v době, kdy jiných podobných není.

Z hlediska nároků na pěstování je to hruška poměrně skromná. Roste velmi bujně a vytváří mohutné stromy s širokými korunami. Nápadná je svým velkým, zdravým, tmavě zeleným listem, takže mezi jinými hrušňami lze Solanku už z dálky snadno rozeznat. Plody jsou střední velikosti, jen ze starých stromů bývají poněkud menší. Mají pravidelný hruškovitě protáhlý tvar s hladkou sytě zelenou, ve zralosti pak žlutou slupkou. Jen na nejosuněnějších plodech bývá slabé červenohnědé líčko. Zraje ve druhé polovině srpna a je nutno ji sklízet v zeleném, tvrdém stavu. Plody dozrálé na stromě moučnatí a jsou velkým lákadlem pro hmyzí příživníky. Uskladněná pak postupně dozrává a lze ji udržet až několik týdnů. Dužnina je velmi šťavnatá, příjemně sladké, mírně kořenitě chutí.

Staré stromy Solanek se po našem kraji stále roztroušeně vyskytují, a to například u silnice z Jiříkova do Dolního Újezda, u silnice z Lažan do Říkovice, v Nových Sídlech u Kravína nebo i ve starých zahradách.

Solaneky jsou dlouhou dobu zcela zelené, až v úplné zralosti zežloutnou

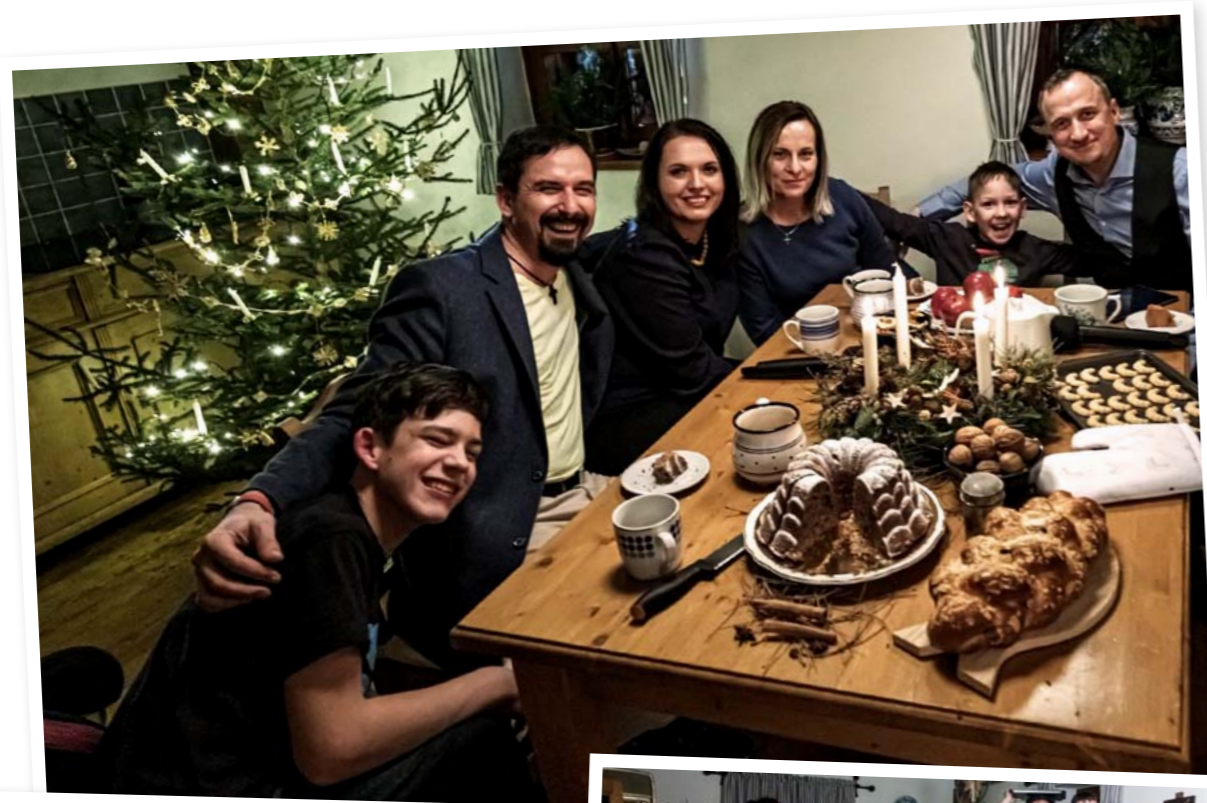
Petr Zehnálek ml.

LAŽANY

Na stálé urgování lažanských občanů SÚS Litomyšl pročistili příkopy kolem silnice na Václavky. Dále bylo instalováno zrcadlo u výjezdu od Morávkových.

Mohutné Solanky můžeme potkat v aleji mezi Jiřikovem a Dolním Újezdem

NOVÉ HASIČSKÉ UNIFORMY

Koncem minulého roku byly zakoupeny dvě uniformy pro náš ženský hasičský sbor. Tyto uniformy poslouží ke společenským událostem a při účasti na schůzích.

PŘÍJEMNÉ POSEZENÍ V DOLCÍCH

Možná jste už při svých procházkách narazili na krásný altánek s posezením v Dolcích za višňářským rybníkem. Na svém pozemku ho postavil pan Pavel Stráník z Řikovic společně se svým vnukem Vendou Tobiáškem. Altánek není zamknutý, a proto si zde může unavený pocestný odpočinout, chvíli v klidu posedět a zadívat se do krásné okolní přírody. Apelujeme a zároveň prosíme, aby zde návštěvníci udržovali pořádek a neničili altán.

Dříve z Řikovic do Dolců vedlo vícero cest a pěšin, ale bohužel jsou dnes všechny rozorány. Zatím se nám nepodařilo žádnou cestu obnovit, aby mohla být k procházkám využívána.

Altánek v Dolcích

STÁLE VYSAZUJEME STROMY V NAŠICH OBCÍCH

Výsadba stromů v Řikovicích bude i nadále pokračovat. Bohužel stále nemůžeme uspořádat hromadnou akci pro občany, jak bylo dříve plánováno. Na podzim se nám nahlásily rodiny, které by se rády do výsadby zapojily. Tyto rodiny budeme jednotlivě kontaktovat s aktuálními informacemi. Pokud se budete chtít zapojit i Vy do výsadby a adopce stromu, neváhejte kontaktovat Pavlínu Jarešovou.

SETKÁNÍ S BÍLOU HOLUBICÍ

Měla jsem možnost se s nimi potkat pracovně. Byl to úžasný zážitek. Jsou to dvě děvčata Lad'ka Částková a Bára Plíhalová, zaštitěná panem doktorem Špindlerem. Jsou to děvčata se srdíčkem na pravém místě a mají chuť pomáhat lidem, a to v té nejtěžší životní situaci. Pomáhají celé rodině při odchodu toho nejbližšího. Angličtina má pro to výraz – exiting. Jsem ráda, že jsem toto mohla prožít v češtině a v Čechách. To, co soukromý mobilní hospic se sídlem v Dolním Újezdě dělá, se nedá nijak přetlumočit. Je to ta nejsoukromější životní situace na světě. Nedá se vygooglit a ani Alegria, firma na zážitky, ji nemá v nabídce. Musí se k tomuto kroku rozhodnout sama rodina a Bílá holubice jí pomůže. Napořád mně zůstane v mysli nemocniční pyžamo zvaný andělíček. Anděla uděláte i z nejoblíbenějšího trička. V pohodlný model do postele pár stříhy nůžkami na zádech. Děvčata používají, pro nezastvené, nic neříkající slova jako dekubit, menalind, gramofon, antidekubitní podložka a polohování,... Rády vše vysvětlí a poradí, když už si myslíte, že jste vše pochopili a zmáklí, tak většinou přijde čas na loučení... A vy z toho kalupu, nočního vstávání a celé té péče spadnete do nic „nemusení“ a NIC. Ale děvčata přijdou i potom... Přijdou si popovídat, zavzpomínat, vyrovnat se. Vy víte, že na to nejste sami.

Děvčata díky a přeji Vám hodně sil a Božího požehnání.

Božena Černá, Řikovice

Provoz našeho domácího hospice Bílá Holubice jsme zahájili 1. 8. loňského roku. Nabízíme službu nemocným umírajícím pacientům a pečujícím rodinám v jejich domácím prostředí. Péče je zajištěna 24 hodin denně a 7 dní v týdnu našim týmem, který tvoří zdravotní sestry, hospicový lékař, sociální pracovníce a duchovní. Denně vyjíždíme z kontaktního místa v Dolním Újezdě ke klientům v okruhu 30 km. Naši hospicovou péči dosud využilo 21 rodin a bylo nám ctí doprovodit 17 klientů. Hospic je vybaven koncentrátory kyslíku, lineárními dávkovači, infuzními pumpami a odsávačkou, tedy vším, co je potřeba k zajištění kvalitní zdravotní péče. Naši klienti si mohou také zdarma zapůjčit polohovací postele, WC křesla, chodítka a jiné zdravotní pomůcky. Jelikož nemáme smlouvy se zdravotními pojišťovnami, hospic funguje díky dárcům a částečně i poplatkům od pečujících rodin. Denně je nám dopřáno vidět s jakou láskou, silou a odvahou pečují rodiny o své blízké a my jsme jen ti, kteří je doprovází na této těžké, ale přitom důležité cestě...

Lad'ka Částková, Hospic Bílá Holubice

BĚŽKOVÁNÍ

Běžkování se letos stalo národním sportem. Ema, Anežka i Vašík Dvořákoví jsou však skalními příznivci toho sportu již několik let. Letos mladí závodníci uvítali možnost tréninku na místním fotbalovém hřišti. A také odjeli alespoň virtuálně závod Mini Jizerské. Skol.

Dvořákoví

KULTURNÍ OKÉNKO

Procházku obcí Morašice Vám pravidelně zpřijemňuje svými výtvy paní Jana Papáčková před domem Kašparových.

TJ SOKOL MORAŠICE

Amatérský fotbal má naordinovaný pořádný zimní spánek a je otázka, kolik sportovců se z něj bude chtít probudit, až to půjde. Zatím se dá jen individuálně cvičit a běhat (a ještě ne všude). Ať už se to dělá pro vlastní zabavení, udržování kondice nebo pro hecování ostatních po síti, lepší než nic. V původním plánu měli muži začít hrát již 12. 3., aby se stihla dohrát sezóna. Nicméně ze známých důvodů se vše posouvá na neurčito a třeba se před prázdninami podaří dohrát aspoň půlsezónu. Tot' nelehký úkol na zorganizování pro staronové vedení OFS v čele s panem Novotným, které bylo zvo-

leno na online valné hromadě 2. 3. Zimní přestávka je také dobou, která určuje dotační ráz zbytku roku, proto Milan Hnilička jezdí na konzultace do Teplic, naši funkcionáři vyplňují žádosti a doufají, že na nás nějaké peníze na provoz a údržbu zbydou, a že hlavně bude co nejdříve možnost je vyčerpat. To, že se zatím nic nehraje, zároveň neznamená, že se čas od času nedá nic nového (i starého) přečíst na našich stránkách, i když se mnohem více těšíme, až se setkáme na čerstvém vzduchu.

Václav Štancil
www.sokolmorasice.cz

ZÁPIS DĚTÍ DO 1. TŘÍDY

Letošní zápis dětí do prvního ročníku školního roku 2021/2022 do Masarykovy základní školy Morašice proběhne v týdnu od pondělí 19. 4. do pátku 23. 4. 2021.

Vzhledem k nám dnes neznámé epidemiologické situaci se s rodiči dětí domluvíme na individuální návštěvě školy. Protože nyní je přerušena provoz mateřských škol, osloví naše základní škola rodiče budoucích prvňáčků dopisem, ve kterém bude přiložen také formulář přihlášky. Aktuální informace k zápisu naleznete také na www.skolamorasice.cz.

Těšíme se, že se se všemi dětmi a jejich rodiči uvidíme také v červnu na připravovaném společném setkání budoucích prvňáčků s jejich paní učitelkou.

Miloš Krejčí, ředitel školy

KDYŽ JSME VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ...

Krmení ptáčků

Vše pokrýval sníh, a proto při vycházkách v přírodě zkoumáme stopy zvířat a ptáčků. Pomáhá nám v tom i naučná zahrada u školního arboreta. Rozvěšovali jsme zde lojové koule sýkorkám, sypali jsme i různá semínka kosům, vrabcům, hejlům a dalším našim ptáčkům, aby měli sílu překonat zimu a na jaře nám pěkně zazpívali a pomohli v přírodě.

Zimní radovánky

Konečně napadlo dost sněhu a my si ho s družinou na bobech a sáňkách pěkně užíváme v Morašicích na „Němčáku“. Všichni taky rádi stavíme ze sněhu, a proto jsme se dali s chutí do práce. Nejenom, že sněhuláči dostali pěkný nos z mrkve a knoflíky z kamínků, ale někteří jim vyzkoušeli i svoji čepici a šálu.

Vyrábíme, hrajeme hry, luštíme

Z papíru jsme vyráběli vločkové víly, krmitka, holubičky, které nám teď vlivem proudícího vzduchu poletují v naší družině. Naši chlapci nám nafoukli pomocí kompresoru míče, na kterých se protahujeme. Nejraději si hrajeme s legem, domečkem, máme oblíbené hry car-cassone, šachy, dooble, brainbox, hrajeme si na rodinu, na obchod. Rádi luštíme různé rébusy.

Svět dinosaurů

V naší družině jsme uspořádali výstavku oblíbených ještěřů. Vašík D. nám dokonce přinesl zajímavé poklady z pravěku a film na DVD „Cesta do pravěku“ vynikajícího českého režiséra Karla Zemana.

Slovo dinosaurus znamená „strašný ještěř“, dělili se na býložravé a masožravé. Vašík přinesl model největšího masožravého ještěra jménem Tyrannosaurus Rex. Zorinka, Emička, Davídek, Lukáš, Jiřík, Amálka a další děti přinesly na výstavku také svoje ještěry. Zorinka měla i krásného plyšového brontosaura. U školy a školky jsme měřili, jak dlouhý byl býložravý ještěř Brontosaurus – „hřmotný ještěř“. Žil v období jury před 155 až 152 miliony let na území severní Ameriky. Živil se rostlinami, keři, větvemi stromů, vyhrabával kořeny, spásal i nízkorostoucí rostliny. Pohyboval se rychlostí 20 – 30 km za hodinu. Při měření délky obřího ještěra se nám na dolní chodbu v naší škole nevešel, a tak jsme jeho délku 25 metrů naměřili v areálu mateřské školy.

Měříme dinosaura

Třídíme odpad

Ve školní družině se učíme třídit odpad. Ve škole máme kontejnery na plasty, papír, sklo a biologický odpad. Seznamujeme se i se tříděním odpadu v naší vesnici. Odpad v Morašicích dáváme nejenom do velkých kontejnerů u prodejny, ale s čím si nevíme rady, pokračujeme do sběrného dvoru Obecního úřadu v Morašicích. Děti také správně našly, kam se v obci, vedle pošty, ukládají vybité monočlánky a další baterie.

Poklady na sběrném dvoře

Školní jídelna

Málokterí školáci mají možnost se před každým obědem ještě pěkně projít. Cesta do jídelny se samozřejmě neobejde bez našich reflexních vestiček. V době pandemie mají její nositelé rozdělené funkce: někdo je lékař, záchranář, policista, hasič.

V jídelně Mateřské školy v Morašicích si všichni moc pochutnáváme na výborných obědech, které nám pečlivě připravují paní kuchařky. Každý den nám přichystají nějaké ovoce, zeleninu nebo mléčný výrobek. Samozřejmě dodržujeme pravidla chování uvnitř budovy.

„Lovy beze zbraní“

Sluníčko se na nás dokonce i v únoru usmálo a hned bylo pěkně teplíčko na výlet do přírody. Kdo měl doma dalekohled a lupu, přinesl si je s sebou. Vyrazili jsme se podívat, jak vypadá příroda za vesnicí. Naši pozorovatelé objevili několik druhů ptáků, mezi nimi i jestřába, káně, straku, také jsme zahlédli stádo srnek. Kdo měl lupu, zkoumal, jestli nenajde nějakého broučka či jiného živočicha v nízké probouzející se trávě.

Další cestu nám zamezila rozvodněná říčka Makůvka, která se rozlila i na část louky za vesnicí. Pozorovali jsme i její tok korytem směrem na Nová Sídla. Už se těšíme na další výlet, který nás povede opět do přírody, k zajímavým místům v našem okolí.

Setkání s majkou

Když jsme šli v pátek 26. února, poslední den před uzavřením všech škol, na oběd, objevili jsme asi 4 cm velkého, lesklého ležícího brouka před naší školou. Nabrali jsme ho pomocí papírku do sklenice a dali posoudit paní zástupkyni Haně Heroldové, která učí přírodopis. Ta nám řekla, že je to brouk majka. Brouk vypouští páchnoucí tekutinu a je dobře, že jsme na něj rukama nesaheali. Způsobuje dráždivé puchýře a další potíže. Dávejte si na ni pozor a bez rukavic na ni nesahejte! Majka je teplomilná. Možná ji někde při slunečném dni v přírodě nebo doma na zahrádce potkáte.

Pěstitecké práce

Koncem února každý správný zahradník myslí na to, co bude pěstovat. V naší družině jsme zkusili ostříhat pelargonie a připravit jednotlivé rostlinky na zakořenění. Seznámili jsme se s přípravou skleníku před vysazováním a setím. Připravili jsme si miniskleníček a zasel semínka květin. Těšíme se, že vypěstované kytičky nám zkrášlí náš domov a udělají radost našim blízkým.

Zdena Fikejzová, za školní družinu 1, prvňáčkové

ZVEME VÁS aneb CO NÁS ČEKÁ?

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Své významné životní jubileum oslavili naši spoluobčané:

65 let – Drymlová Jiřina Nováčková Hana Voříšková Věra Kovář Vladimír Radiměřská Jarmila	70 let – Burešová Marie Pakostová Hana 75 let – Hendrych Jan 85 let – Eliášová Helena
---	---

Všem blahopřejme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

Tradiční akce jako Vítání občánků, 1. máj v Řikovicích, Den matek, Výlet důchodců a další bohužel zatím nemůže plánovat. Snad se jednou situace uklidní a náš život se vrátí do normálu.

Nápady a připomínky zasílejte na e-mail pokladna@morasice.cz
Těšíme se na Vaše příspěvky do kulturního okénka dalšího čísla občasníku.

PRANOSTIKY

DUBEN

Hodně - li v dubnu vítr duje,
stodola se naplňuje.

KVĚTEN

Chladno a večerní mlhy v máji,
hojnost ovoce a sena dají.

ČERVEN

Červen - li více suchý než mokrá bývá,
urodí se hojnost dobrého vína.

Ať už jsme věřící nebo ateisté,
alespoň v myšlenkách prožijme spolu
svátek jarního znovuzrození.

Přejeme všem spoluobčanům krásné a klidné velikonoční svátky.

